

Raadsvoorstel

Onderwerp **Slot- en nacalculatie Sanering Riolering 2011**

Registratienr. 5270452 Steller/telnr. Jan Koops van 't Jagt/ 8512 Bijlagen 1

Classificatie	☒ Openbaar ☐ Geheim	
	☐ Vertrouwelijk	
Portefeuillehouder	Van Keulen	Raadsc commissie

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit:

- I. de nacalculatie Sanering Riolering 2011 vast te stellen;
- II. de in 2011 niet benutte kredietruimte ad 973 duizend euro te laten vervallen.

Samenvatting

Met het vaststellen van de nacalculatie wordt de jaarschijf 2011 van de sanering riolering afgesloten. In Binnenstad Oost, het Blauwe Dorp en de Bloemenbuurt is de sanering van het riool gecombineerd met herinrichting. In het Oosterpark, bij het Zuiderpark en in twee straten van de Oost Indische buurt is het riool van een nieuwe binnenwand voorzien. Verder is het riool in het tweede deel van de Schildersbuurt, in de Rivierenbuurt en in de Admiraal de Ruyterlaan gesaneerd en is – in samenwerking met waterschap Noorderzijlvest – een vervolg gegeven aan het project Waterslag 2 (rioolpersleiding aan de Oostkant van de stad). Dit gefaseerde project heeft door een aantal meevallers beduidend minder gekost dan verwacht. Uit de nacalculatie van de gehele sanering riolering 2011 blijkt dat er een positieve afwijking is van 973 duizend euro, vooral door meevallende aanbestedingen. Dit positieve resultaat is in de afgelopen jaren al vertaald in de hoogte van de rioolheffing. We stellen voor deze onbenutte kredietruimte nu te laten vervallen.

Aanleiding en doel

Met de notitie "Nacalculatie Sanering Riolering 2011" (zie bijlage) geven we uitvoering aan de gemeentelijke richtlijnen dat voor investeringsprojecten met een investeringsbedrag groter dan 450 duizend euro een nacalculatie moet worden opgesteld. Het resultaat is de financiële en technische afwikkeling van het programma "Sanering riolering 2011". Alle projecten zijn uitgevoerd.

Kader

Het kader voor dit besluit zijn de door de raad vastgestelde richtlijnen voor de nacalculatie van investeringsprojecten. Deze nacalculatierichtlijnen zijn opgenomen in het Handboek Financieel Beheer gemeente Groningen.

Argumenten en afwegingen

In de nacalculatie wordt verantwoording afgelegd over het verloop van het programma sanering riolering jaarschijf 2011. Er is sprake van een aanzienlijke positieve afwijking in het krediet, die vooral veroorzaakt wordt door meevallende aanbestedingen. De niet uitgegeven kredietruimte heeft in de praktijk geleid tot lagere kapitaallasten die in de afgelopen jaren al vertaald zijn naar het huidige tarief voor de rioolheffing. Omdat deze onbenutte kredietruimte niet nodig is voor onvoorziene of tegenvallende rioolsaneringen in latere jaren, stellen wij voor deze te laten vervallen.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

De realisatie van de jaarschijf 2011 sanering riolering kwam tot stand door een goede samenwerking tussen de gemeente, bewoners, waterschappen en aannemers.

Financiële consequenties

Het programma riolering kent een gesloten financieringssysteem. Dit houdt in dat de inkomsten uit het rioolrecht alleen voor rioleringsprojecten mogen worden ingezet. Het programma 2011 vindt zijn oorsprong in het door de raad vastgestelde Groninger Water- en Rioleringsplan 2009-2013. Op basis daarvan wordt per jaarschijf een kredietaanvraag aan de raad voorgelegd, waarin het programma voor dat jaar zijn definitieve vorm krijgt.

De nacalculatie van het programma sanering riolering 2011 geeft de volgende financiële afwijkingen weer ten opzichte van de aangevraagde kredieten.

Bedragen * 1.000 euro

Krediet 2011	Uitgaven	Saldo
14.316	13.343	973

De uitgaven kennen een positieve afwijking van 973 duizend euro. Dit wordt vooral veroorzaakt door meevallende aanbestedingen en in een aantal gevallen door goedkopere uitvoeringswijzen dan waar rekening mee was gehouden.

Overige consequenties

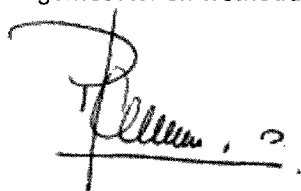
Er zijn geen overige consequenties.

Vervolg

Niet van toepassing.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
Peter den Oudsten

de secretaris,
Peter Teesink

Bijlage 1 Nacalculatie Sanering Riolering 2011

Inleiding

Op 17 december 2008 heeft de gemeenteraad het Groninger Water- en Rioleringsplan 2009-2013 vastgesteld (RO08.1738325). Hierin staat onder andere de investerings- en saneringsplanning voor riolering beschreven. Omdat het saneren van riolering vrijwel altijd gepaard gaat met andere ingrepen in de infrastructuur, verschuiven geplande werkzaamheden vaak in de tijd. Er worden projecten later uitgevoerd of er worden projecten naar voren gehaald, zodat er optimaal werk met werk gemaakt kan worden. Per jaar wordt een rioleringsprogramma vastgesteld en het bijbehorende krediet aangevraagd. Inmiddels zijn alle projecten van het planjaar 2011 afgerond en treft u hieronder de slot- en nacalculatie van dat jaar aan.

1. Projectbeschrijving

Het jaarprogramma Sanering Riolering 2011 vloeit – zoals hierboven al vermeld – voort uit het door de gemeenteraad vastgestelde Groninger Water- en Rioleringsplan 2009-2013. Hierna beschrijven we kort welke werkzaamheden in dat kader zijn uitgevoerd.

In Binnenstad Oost is de riolering gesaneerd, een deel van deze sanering is gecombineerd met de herinrichting van de omgeving nabij de Schouwburg. Ook in het Blauwe dorp en de Bloemenbuurt hebben we de sanering van het riool gecombineerd met herinrichting.

In het Oosterpark, bij het Zuiderpark en in twee straten van de Oost Indische buurt hebben we het riool van een nieuwe binnenwand voorzien (relinen). Voordeel van deze renovatie-techniek is dat we het riool weer zo goed als nieuw kunnen maken zonder dat er graafwerkzaamheden nodig zijn.

Verder is het riool in het tweede deel van de Schildersbuurt, in de Rivierenbuurt en in de Admiraal de Ruyterlaan gesaneerd en is – in samenwerking met waterschap Noorderzijlvest – een vervolg gegeven aan het project Waterslag 2 (rioolpersleiding aan de Oostkant van de stad). Dit project bestaat uit de aanleg van een rioolpersleiding aan de oostkant van de stad. Met deze leiding wordt het afvoersysteem in het benedenstroomse gebied ontlast. Hierdoor is in dit systeem meer buffercapaciteit beschikbaar en vinden er minder vaak overstorten op de vijvers plaats.

2. Kredietbesluit

Op 18 november 2010 heeft de raad een krediet van euro 13.564.000 beschikbaar gesteld¹ voor sanering riolering 2011 (RO10.2443442).

Vervolgens heeft de raad op 10 maart 2011 voor de herinrichting van de Grunobuurt een aanvullend krediet beschikbaar gesteld van 102.000 euro uit de slot en nacalculatie 2007 en 2008 (RO11.2532964) en een aanvullend budget van 650.000 euro (RO11.2532967). In totaal bedroeg het investeringskrediet voor 2011 daarmee 14.316.000 euro.

3. Tijdsplanning krediet

Vorbereiding en uitvoering van rioolsaneringsprojecten kost – zeker wanneer een combinatie met andere werkzaamheden worden gemaakt – veelal meer dan 1 jaar tijd. Het jaarprogramma 2011 heeft dan ook een looptijd tot en met 2014.

4. Aanbestedingsprocedure

Binnen het krediet 2011 hebben onder andere de volgende aanbestedingen plaatsgevonden:

Locatie	Bestek	Aanbestedingsvorm	Bedrag	Datum
Binnenstad Oost	35-2010	Openbaar	315.000	15-12-2010
Binnenstad Oost herinrichting omg. Schouwburg	93-2010	Openbaar	228.000	20-04-2011
Oosterpark, Zuiderpark relinen	69-2010	Meervoudig onderhands	288.000	01-12-2010
Rivierenbuurt sanering riolering	84-2010	Openbaar	886.000	04-05-2011
Oosterpark Blauwe dorp, Bloemenbuurt herinrichting	92-2010	Openbaar	1.684.900	20-07-2011
Waterslag 2	98-2010	Europees	819.000	13-07-2011

¹ (inclusief 1.692.000 voor geraamde afdracht BTW Compensatie Fonds – egalisatiereserve)

Zeeheldenbuurt, Admiraal de Ruyterlaan rioolsanering	15-2011	Openbaar	476.000	18-05-2011
Oost Indische buurt Palembangstraat, Timorstraat relinen	65-2011	Enkelvoudig	99.000	30-11-2011
Damsterdiep rioolpersleiding	49-2010	Meervoudig onderhands	390.000	06-06-2013
Oliemuldersweg	44-2012	Openbaar	616.000	06-06-2013
Schildersbuurt fase 2	66-2011	Openbaar	1.434.000	12-07-2012
Parkweg- Kraneweg e.o.	36-2012	Openbaar	535.000	25-07-2012

De werken van het jaarprogramma worden veelal gecombineerd uitgevoerd met werken binnen Stadsontwikkeling, bijvoorbeeld herinrichting van straten. De aanbesteding van de riolering maakt dan onderdeel uit van de aanbesteding van het gehele werk.

5. Oplevering en tussentijdse verantwoording

De diverse locaties zijn zowel technisch als financieel afgerond. Jaarlijks wordt er bij de jaarrekening financieel verantwoording afgelegd in het Overzicht van Investeringen (Staat OVI)

6. Kosten van het project

Bedragen * 1.000 euro

Krediet	Uitgaven	Saldo
14.316	13.343	973

De financiering van de sanering en het onderhoud van het rioleringsstelsel kent een gesloten financieringssysteem. Dit houdt in dat de inkomsten uit het rioolrecht alleen voor rioleringsprojecten mogen worden ingezet.

De kapitaallasten van deze investeringen worden gedekt uit de opbrengsten uit het rioolrecht. Bij de jaarlijkse berekening van de riooltarieven wordt uitgegaan van de daadwerkelijke gedane investeringen en de verwachte investeringen in het volgende jaar. Dat betekent dat er met het vrijvallende saldo van het krediet 2011 (973.000 euro) al rekening is gehouden in de huidige riooltarieven.

Behalve kosten zijn er ook inkomsten verkregen in de sanering riolering 2011. Deze niet voorziene inkomsten (zie toelichting onder 7) belopen een totaal bedrag van 309.000 euro. Ook deze inkomsten hebben ertoe geleid dat de riooltarieven in de praktijk minder zijn gestegen dan anders het geval zou zijn geweest.

7. Verschillenanalyse

Uitgaven krediet 2011, bedragen * 1.000 euro.

Projecten	Raadskrediet begroting	Totaal uitgaven	Afwijking uitgaven
Rivierenbuurt	1.848	1.847	1
Waterslag	2.500	1.737	763
Watertaken	743	637	106
Zeeheldenbuurt	794	1.116	-322
Schildersbuurt	3.054	2.937	117
Grunobuurt	752	865	-113
Relinen	2.375	2.032	343
Overige kosten	2.250	2.172	78
TOTAAL 2011	14.316	13.343	973

Verklaring van de grootste verschillen

Waterslag: voor het totale project hadden we een bedrag van 10 miljoen euro geraamd verspreid over 4 jaar. De aanbestedingsvoordelen bij de verschillende deelprojecten en de aanpassingen van het tracé in deze 4 jaar leiden met name in de laatste jaren (2011 en 2012) tot een positieve afwijking ten opzichte van de raming. Ook hebben de geraamde risico's van het aanleggen van een persleiding door de bestaande stad, zich in de praktijk nauwelijks voorgedaan.

Watertaken: het saldo bij dit onderdeel is ontstaan doordat bij de riolering van Westpark een groter synergievoordeel ontstond dan verwacht.

Zeeheldenbuurt: de ligging van kabels en leidingen heeft geleid tot een andere en duurdere uitvoeringsmethode dan oorspronkelijk verwacht. Ook hebben vervuilde grond en schade aan een grote waterleiding geleid tot extra kosten. Deze zaken waren ook oorzaak voor het feit dat de uitvoering van het werk 13 weken langer heeft geduurd dan van te voren was voorzien.

Schildersbuurt: het riool in één van de geplande straten (Melkweg) is niet gesaneerd maar meegenomen in het raamcontract relinen. Hierdoor zijn de totale kosten in dit project lager uitgevallen.

Grunobuurt: bij de Verzetstrijderslaan werd na de kredietaanvraag duidelijk dat er een andere werkwijze nodig was voor de rioolsanering. Dit heeft geleid tot extra kosten.

Relinen: we hebben voordeel behaald uit aanbestedingen en daarnaast hebben enige aanpassingen in het programma relinen plaatsgevonden. Per saldo heeft dit geleid tot lagere kosten.

Inkomsten 2011, bedragen * 1.000 euro

Inkomsten uit bijdrage Waterschap en vanwege gecombineerde aanpak sanering riolering met andere projecten.

Projecten	Begrote opbrengst	Werkelijke inkomst	Afwijking inkomsten
Watertaken	0	50	50
Rivierenbuurt	0	60	60
Schildersbuurt	0	52	52
Grunobuurt	0	147	147
TOTAAL 2011		309	309

Verklaring grootste verschil

Grunobuurt: doordat bij de renovatie van deze buurt relatief veel riolering is afgekoppeld (gescheiden afvoer regenwater en afvalwater), hebben we een aanzienlijk bedrag aan subsidie van het waterschap ontvangen. Met deze inkomsten was bij de aanvraag van het krediet geen rekening gehouden.

8. Afwikkeling meer- en minder werk.

Meer- en minder werk is binnen de verschillende bestekken verrekend met de betreffende aannemers.

9. Handelswijze ten aanzien van onder- /overschrijdingen van kredieten

Zie hiervoor onderdeel 6 en 7.

10. Fiscale aspecten (BTW-verrekening)

Btw is verrekend met het BTW Compensatie Fonds (BCF) volgens de richtlijnen.

11. Administratieve afhandeling

Ten behoeve van de afsluiting van het complex diende de volgende administratieve handelingen te worden verricht:

- Administratief afsluiten van het complex